

Universitätsbibliothek Paderborn

Conferentiæ Theologico Morales

Compendiosè propositæ ac breviter resolutæ Ad Usum Directorum
Conferentiarum Hebdomadalium ... DD. Parochorum, Curatorum,
Confessariorūmque omnium

Ex Materia De Actibus Humanis Excerptarum

Sargar, Elisaeus

Augustæ Vindelicorum, 1720

A. Acedia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41214

modo, ut iratus prius Alphabetum recitaret, quam
quidquam inciperet. Sic David turbatus sum, &
non sum locutus.

V. Jubeat præmium mansuetis promissum in-
tueri; sic ille dominus putans fieri non posse, ut
iram vinceret, didicit id intuitu æternæ mercedis,
quando alium æquè iracundum paucis nummis
promissis advertit ab ira abstinuisse.

VI. Quærat, an vellet ita secum agere Deum,
quemadmodum ipse cum proximo agit; dum
scil. ob quamvis etiam vilissimam rem graviter illi
indignatur & irascitur: ne ergo faciat, quod sibi
fieri nolle: nam Deus mensurâ, quâ metimur aliis,
nobis remetitur.

A. ACEDIA.

227.I. TRiplex est, naturalis, moralis & capitalis.

Acedia naturalis, una est merè corporalis,
scil. torpor & hebetudo quædam virium natura-
lium deficientium respectu laboris suscipiendi, or-
ta nimis ex ipsa corporis complexione male
affecta. Alia dicitur sensualis; estque passio seu
tristitia appetitus sensitivi, laborem & difficultatem
operis refugientis. Ex eo enim, quod appetitus
naturaliter fertur in bonum conveniens vel delec-
tabile sensu, naturaliter abhorret ab omni discon-
venienti, vel molesto sensu, indéque tristitia quæ-
dam & aversio à labore & difficultate operis.

Acedia hæc naturalis utraque secundum se
quamdiu merè naturalis, & nullo modo peccatum
est, sed virtutis ac meriti materia & seges. Facta
autem

autem voluntaria, per liberum consensum voluntatis, jam evadet *Acedia moralis*. Itaque

II. *Acedia moralis* & peccaminosa rursus alia est *universalis*, seu quidam remissi animi languor ad bene operandum in rebus salutis, seu in exercitio virtutum, quatenus laboriosum ac difficile est. Potestque versari circa quodcunque præceptum vel virtutem; & ideo non est speciale peccatum: sed eatenus solum peccatum est, quatenus causat transgressionem, vel negligentem executionē præcepti vel virtutis; ac semper idem numero cum ipsa transgressione vel negligenti executione. E.g. quidam ex *acedia* & *torpore* proveniente ex apprehensione difficultatis, consentit in omissionem, omittit horas *Canonicas*, erit idem numero peccatum mortale: si solum negligentius persolvat, idem erit peccatum veniale. Quod si verò stante illa *acedia*, *torpore* & *tristitia* nihilo minus præceptum perfide adimpleat, et si difficulter, *acedia* nullo modo erit peccatum, sed augebit meritum. Alia est *acedia specialis*, etiam *capitalis* dicta, quæ inter septem *vitia Capitalia* ultimo loco numeratur: & hæc

III. *Acedia specialis* ac *capitale* vitium est *tristitia de bono spirituali ac divino*, quatenus hominem retardat à prosequendo illo bono, v.g. ab ipsa gratia & amicitia divina conservanda, & beatitudine consequenda per virtutum exercitio laboriosa: & consequenter etiam ab adhibendis mediis ad illum finem. Et hæc *acedia* omnino voluntaria ac deliberata est peccatum speciale, ac mortale gravissimum; quia directè repugnat charitati divi-

næ eamque destruit, quatenus continet verani & actualem aversionem à Deo ultimo fine. Cujus signa pessima & effectus sunt, amaritudo, tedium acidus gustus mentis ad omnia spiritualia & divina, ac ipsam cogitationem Dei: item avercio à verbo Dei, ut non nisi cum tristitia quis audire possit de Deo, æterna beatitudine, salute procuranda: incuria salutis, tedium vitæ, & alia mox inter filias acedie enumeranda.

IV. Itaque Acedia jure meritissimo computatur inter peccata capitalia; quia gravissimorum peccatorum causa est: ejusque speciales filiae à D. Gregorio enumerantur sex. 1. *Malitia*, quâ homo odio habet ipsa bona spiritualia secundum se, vellētque ea non esse: dolet, quod bene fecerit, cuperet non esse natum & creatum à Deo: non agnovisse Christum, adeoque ipsa beneficia Dei contemnit. 2. *Rancor*, quo ii sunt fastidio, qui hortantur ad spiritualia; ut Confessarii, Concionatores, & Religiosi. 3. *Pusillanimitas* erga omnia bona spiritualia tanquam ardua, ea refugiendo; ab iis se subtrahendo, &c. 4. *Desperatio consequendæ beatitudinis*, peccatum mortale gravissimum, si pleno rationis consensu fiat. 5. *Torpor* in obseruantia divinorum. 6. *Evagatio mentis ad illicita*, de quibus vide Layman. l. 2. tract. 3. cap. 9. & Merchant. Tribun. tom. 2. tit. 4. sect. 1. q. 3. §. 2.

Remedia contra Acediam.

228. I. **O** B oculos ponant Christum, qui in laborebus fuit à juventute sua, & obediens usque ad mortem Crucis pro salute nostra, quid er-

S 5

g.